

Jezero Severní Itálie

Lombardie, **Trentino-Alto Adige** alias **Jižní Tyroly** dvě autonomní oblasti Itálie a velmi rozdílné. Jižní Tyroly sehrály svou nezáviděníhodnou roli v 1. světové válce, ale i dnes mají blíže k Rakousku než Itálii. Dvojjazyčné nápisy v oblasti Brixenu, kdy je od domorodého obyvatelstva častěji slyšet němčina než italština a vzhled budov z devatenáctého století je velmi podobný vzhledu budov u nás, neboť je navrhovali stejní architekti (školy, nádraží, divadla, soudy, atd....). **Jižní Tyroly** je autonomní oblast v severní Itálii, sousedící na severu s Rakouskem, na západě s Lombardií a na jihu s Benátskem. Region má rozlohu **13 607 km²**, **1 milion obyvatel** a dělí se na dvě provincie: italsky mluvící Trento a německy mluvící Bolzano/Bozen. Území bylo až do roku 1918 součástí Rakouska-Uherska, v jehož rámci tvořilo nejjihnější část rakouské korunní země Tyrolska.

Lombardie (italsky Lombardia) je oblast v severo-západní Itálii, rozkládající se od Alp až k údolí řeky Pád. Sousedí s regiony Piemontem, Emilií-Romagnou, Jižním Tyrolskem a Švýcarskem. Region má rozlohu **23 863 km²**, obývá ho **9 milionů lidí**, tedy šestina obyvatel Itálie, a dělí se na 12 provincií. Hlavním městem je Milán. Jméno Lombardie je odvozené od názvu germánského kmene Langobardů, který sem přišel z oblasti dnešního Polska. Už v 6. století před Kristem se zde usazovali Keltové a později Germáni. Dařilo se zde obilí, ovoci, vinné révě, později i rýži. Milano se rychle stalo centrem obchodu a Lombardie jeho zásobárnou. O Lombardii měla vždy velký zájem Francie, naposledy za vlády Napoleona Bonaparte a i Rakouské císařství, které si podmanilo Lombardii na několik desítek let v 19. století. Bylo to právě v době, kdy zde obrovsky narůstala průmyslová výroba. Po sjednocení Itálie se Lombardie stala ekonomickým centrem severu Itálie, kam se stěhovalo i mnoho krajanů z chudého jihu poloostrova. Lombardie má dnes výsadní postavení i proto, že zde sídlí ty nejsilnější italské firmy. Přesto můj osobní dojem spíše upřednostňuje Jižní Tyroly, možná proto, že se tu víc cítíme jako doma-staré Rakousko-Uhersko se nezapře. Tyroly se mi zdají vyspělejší zemí nejen turisticky (lépe vybavená info střediska s informačními materiály, stavem samotných silnic s odpočívadly), ale i ekonomicky. To po čem jsme jeli na sedlo Croce Domini ze sedla Manini mohlo velmi dobře konkurovat komunikacím v Polsku. A na některých mapách je tahle silnice uvedena jako "červená", byť se zákazem vjezdu nákladňáků.

Lago di Garda (2008, 2009, 2010)

Je největším italským jezerem ledovcového typu. Rozkládá se na rozloze **370 km²**, poblíž města Verona v severní části země. Leží v 80 m nad mořem chráněno ze tří stran (sever, východ, západ) horami kolem 2000m, proto i klima u jezera je $\frac{3}{4}$ roku velmi příznivé. Na pobřeží leží několik městeček s malebnými historickými centry, bohužel v letní sezoně neustále přeplněné návštěvníky a milovníky vodních sportů.

Lago di Ledro (2009)

Lago di Ledro se nachází v nadmořské výšce 650 metrů, má rozlohu 2 187 km² a maximální hloubku 48 m. V okolních horách jsou dodnes dochované důmyslné rakouské obranné pevnosti, které mají až 5 pater. Jedna z nich se může dokonce pochlubit dvousetmetrovým schodištěm, které vede dolů až k jezeru Lago di Garda. Za svůj vznik vděčí čtvrtohornímu morénovému valu, od roku 1929 je pak výše jeho hladiny řízena potřebou elektrárny ve městě Riva del Garda, která užívá právě vody z jezera Ledro, svedené k ní podzemním kanálem dlouhým 6 km a vytesaným v úbočí hory. Jezero je napájeno mnoha prameny, hlavně podvodními, a dále říčkami Massangla, Assat di Pur a Assat di Pieve, které jsou ovšem po větší část roku vyschlé. V letní sezoně na koupání vhodnější než Garda. Historici znají Ledro z úplně jiného důvodu. V roce 1929, kdy došlo k neobyčejně výraznému poklesu vodní hladiny v jezeře, byla totiž na jednom z břehů objevena

zatopená vesnice z doby bronzové, jejíž stáří je odhadováno na 3500 let. Rozsahem a hodnotou nálezů neměl tento objev v Evropě konkurenci a dodnes se díky němu dozvídáme mnoho zajímavostí ze života našich předků.

Lago d'Idro (2010)

Znali ho již Římané a nazývali je Locus Eridus. Leží v nadmořské výšce 368 m a nachází se mezi jezery Garda a Iseo, obklopené Alpami. Na mapě vypadá jezero jako kapka, ale skutečnost je jiná: je dlouhé 12 km a široké 2 km, obklopené lesnatými horami, též vhodné na koupání, ale v některých částech vodní rostliny poměrně hustě při břehu ve vodě.

Lago d'Iseo (2010)

Iseo (italsky *Lago d'Iseo* nebo *Sebino*) jezero v provinciích Brescia a Bergamo v Lombardii v Itálii. Je čtvrté největší mezi severoitalskými podalpskými jezery a šesté největší v celé Itálii. Jezero leží asi 50 km severozápadně od Brescie. Jezerní pánev byla vyhloubena ledovcem z údolí Valcamonica a vyplňuje jeho koncovou prohlubeň. Rozloha jezera je 65,3 km² a leží v nadmořské výšce 185 m. Je 25 km dlouhé a dosahuje maximální hloubky 251 m. Jezerem protéká řeka Oglio, která je levým přítokem řeky Pád. Ve středu jezera leží jeden z větších evropských jezerních ostrovů **Monte Isola**. Jezdí na něj trajekty cca každých 20 minut z městečka Sulzano. Zpáteční za 3.10EUR na osobu. Trajekty jsou jen pro pěší, případně motorky. Na tomhle ostrově auta nenajdete. I místní minibus sotva projede úzkými uličkami ostrovních obcí. Dále se ještě na jezeře nacházejí dva menší ostrovy *Isola di Loreto* a *Isola di S. Paolo*, které jsou v soukromém držení dynastie Beretta. Počet obyvatel ostrova je kolem 1800 a rozlohu má 12,8km². Z přístaviště trajektů na ostrově lze podniknout nenáročnou túru na nejvyšší místo ostrova s kaplí SANTUARIO MADONNA DELLA CERIOLA v nadmořské výšce 600m a posléze obejít po jakés takés turistické značce celý ostrov. Koupání je možné na několika místech. Voda v jezeře není průzračná, ale ke koupání celkem vhodná.

Lago Caldonazzo (2010)

S 5 km délky a rozlohou 5,62 km² je největší v Trentinu. Toto průzračné jezero má od června do září teplotu vody 20 až 24 stupňů Celsia. Leží v nadmořské výšce 500 metrů nad mořem, nedaleko Pergine Valsuga, s jeho romantickým hradem Pergine. Kolem vede cyklostezka, má spoustu malých travnatých pláziček

Lago di Como (2007+2001)

zasazené do idylické scenerie hor a rozeklaných úbočí, zahalené takřka do tajuplného ticha, přitahuje turisty již staletí. Má rozlohu 146km² a je druhé nejhlubší v Evropě, dosahuje hloubky až 410m. Dlouhé, úzké jezero ve tvaru vidlice skýtá úžasnou podívanou na Alpy a vzkvétající města Como a Lecco. Koupala jsme se v něm 2x, v srpnu 2007, když jsme ujížděli z pocukrovaných kopečků nad Cortinou k jihu za koupáním (ale i ta koupačka byla v dešti při teplotě asi 11stupňů vzduchu a vody 18) a v roce 2001, když jsme sem sjeli z oblasti Berniny za lepším počasím a koupáním.

Lago Maggiore (1993)

je rozlehlá vodní plocha (212km²), zrcadlí se až do Švýcarských Alp. Na pozvolna se svažujících březích rostou sporýši (odtud římský název jezera – Verbanus), kamélie a azalky. Uprostřed jezera se nacházejí Boromejské ostrovy, pojmenované po ústředním patronovi jezera, Karlu Boromejském. Kolosální měděná socha tohoto kardinála se tyčí ve městě Arona, kde se roku 1538 narodil. Arona se pyšní také zříceninou hradu a kaplí Santa Maria, zasvěcené slavné rodině Boromejských. V tomto jezeře jsme se koupali, když jsme podnikli v roce 1993 dětskou třídní expedici (8dětí+6dospělých) z Tasche pod Matterhorn s výstupem k chatě Hornlihütte-3200m.